

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΡΑΥΡΩΝΑΣ

Η πρώτη εγκατάσταση στο λόφο, που δεσπόζει στο μυχό του κόλπου της Βραυρώνας, τοποθετείται στα τέλη της νεολιθικής και στις αρχές της πρώιμης εποχής του Χαλκού (3300-2800 π.Χ.).

Κατά τη διάρκεια των μεσοελλαδικών χρόνων (2000-1600 π.Χ.) ο οικισμός θα εξελιχθεί σε μια οργανωμένη κοινότητα, που θα φθάσει σε υψηλό σημείο ανάπτυξης. Στις δύο πρώτες φάσεις της ύστερης εποχής του Χαλκού (1600-1375 π.Χ.) η κατοίκηση συνεχίζεται, ενώ ο οικισμός γύρω στο 1200 π.Χ. εγκαταλείπεται.

Η Βραυρώνα υπήρξε φημισμένη για τη λατρεία της Βραυρωνίας Αρτέμιδος, το ιερό της οποίας αποτελούσε και θρησκευτικό κέντρο του δήμου των Φιλαϊδών. Σύμφωνα με την παράδοση, τη λατρεία αυτή έφεραν στην Αττική από τη γη των Ταύρων ο Ορέστης και η Ιφιγένεια, οι οποίοι, αφού έκλειψαν το διπτεές ξόανο της Αρτέμιδος, ίδρυσαν ιερό προς τιμήν της ύστερα από διαταγή της θεάς Αθηνάς.

Η λατρευτική χρήση του χώρου ξεκινά τον 9ο αι. π.Χ. Η περίοδος ακμής του αρχίζει από το 700 π.Χ., κορυφώνεται στο β' μισό του 5ου και εξακολουθεί καθ' όλη τη διάρκεια του 4ου και του 3ου αι. π.Χ. Οι ανασκαφές έφεραν στο φως τα κτήρια του ναού και της στοάς, ενώ δεν έχουν εντοπιστεί ακόμη τα οικοδομήματα του ιερού (γυμνάσιο, παλαίστρα, αμφιπολείον, ιππώνες), τα οποία αναφέρονται σε επιγραφή του 3ου αι. π.Χ.

των οποίων, εκτός από θυσίες, πραγματοποιούνταν αθλητικοί, μουσικοί και ιππικοί αγώνες.

Η αρκτεία αποτελούσε τη σημαντικότερη λατρευτική εκδήλωση της γιορτής και είχε το χαρακτήρα θητείας και μύησης για την ενηλικίωση και το γάμο. Η θεά καθοδηγούσε τα κορίτσια για το πέρασμα από την παιδική στην εφηβική ηλικία και τα προετοιμαζε για τον κύριο ρόλο τους στην κοινωνία.

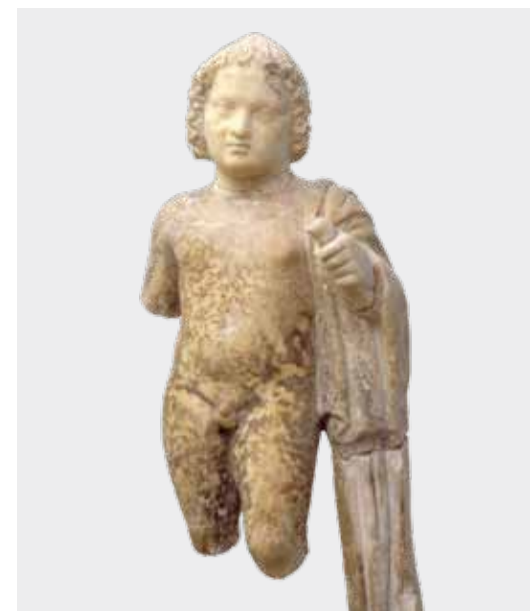

Τα πλούσια και ποικίλα αναθήματα μαρτυρούν τη φύση της λατρείας της Αρτέμιδος στη Βραυρώνα, αλλά και τα λατρευτικά δρώμενα που ελάμβαναν χώρα. Μια μεγαλοπρεπής πομπή (θεωρία) ξεκινούσε κάθε πέντε χρόνια από την Ακρόπολη της Αθήνας για να γιορτάσει τα Βραυρώνια στο ιερό της θεάς, κατά τη διάρκεια

THE HISTORY OF BRAURON

The first settlement on the hill, in a predominant position overlooking the Brauron bay, dates to the end of the Neolithic and beginning of the Early Bronze Age (3300-2800 BC). During the Middle Helladic period (2000-1600 BC), the settlement evolved into an organized community that reached a high level of development. Habitation continued during the first two phases of the Late Bronze Age (1600-1375 BC), but the settlement was abandoned around 1200 BC.

Brauron was famed for the worship of Artemis Brauronia, whose sanctuary was also the religious center of the deme of the Philaidai. Tradition holds that her worship was brought by Orestes and Iphigeneia, who stole the

effigy (*xoanon*) of Artemis from the land of Tauris and by order of the goddess Athena landed in Attica to establish a sanctuary in honor of Artemis there.

The use of the area for worship began in the 9th c. BC. It started to flourish from 700 BC, enjoyed its heyday in the second half of the 5th c. BC, and continued in use throughout the 4th and the 3rd c. BC. Excavations have brought to light the temple and the stoa, but the sanctuary structures quoted in a 3rd c. BC inscription (gymnasium, palaestra, amphipoleion, stables) have not yet been discovered.

The richness and variety of offerings attest to the nature of the worship of Artemis at Brauron, as well as to the rituals that took place there. A splendid procession (*theoria*) set out every 5th year from the Athenian Acropolis towards the goddess's sanctuary to celebrate the Brauronia, during which sacrifices as well as athletic and musical contests and horse races were performed. *Arkteia* was the most significant rite performed during the festival and had the concept of service and initiation for the time of adulthood and marriage. The goddess guided the young girls from childhood to adolescence and prepared them for their main role in society.

ΒΡΑΥΡΩΝΑ
BRAURON
ΑΤΤΙΚΗ / ATTICA

ΒΡΑΥΡΩΝΑ
BRAURON
ΑΤΤΙΚΗ / ATTICA

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΝΩΣ - OFFICE COM.
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Ε.

GENERAL SUPERVISION: PUBLICATIONS DEPARTMENT
DESIGN & LAYOUT: ZARIFOPOULOS MINOS - OFFICE COM.
PRINT: BIBLIOSYNERGATIKI S.A.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ INFORMATION
T: 22990 27020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - HELLENIC REPUBLIC
Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ministry of Culture & Tourism

2011 © ΤΑΜΕΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2011 © ARCHAEOLOGICAL RECEIPTS FUND
www.tap.gr

Χρηματοδότηση έκδοσης: ΟΠΑΠ Α.Ε.
Edition sponsored by OPAΠ S.A.

005 BKA

www.visitgreece.gr

The valley of Brauron lies along the eastern coast of Attica, between Rafina and Porto Rafti, where the Mesogeia plain is watered by the Southern Euboean gulf.

ΒΡΑΥΡΩΝΑ BRAURON

Στα ανατολικά παράλια της Αττικής, μεταξύ της Ραφήνας και του Πόρτο-Ράφτη, εκεί που η πεδιάδα των Μεσογείων βρέχεται από το Νότιο Ευβοϊκό κόλπο, βρίσκεται η κοιλάδα της Βραυρώνας.

Ο ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΤΗΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΒΡΑΥΡΩΝΙΑΣ

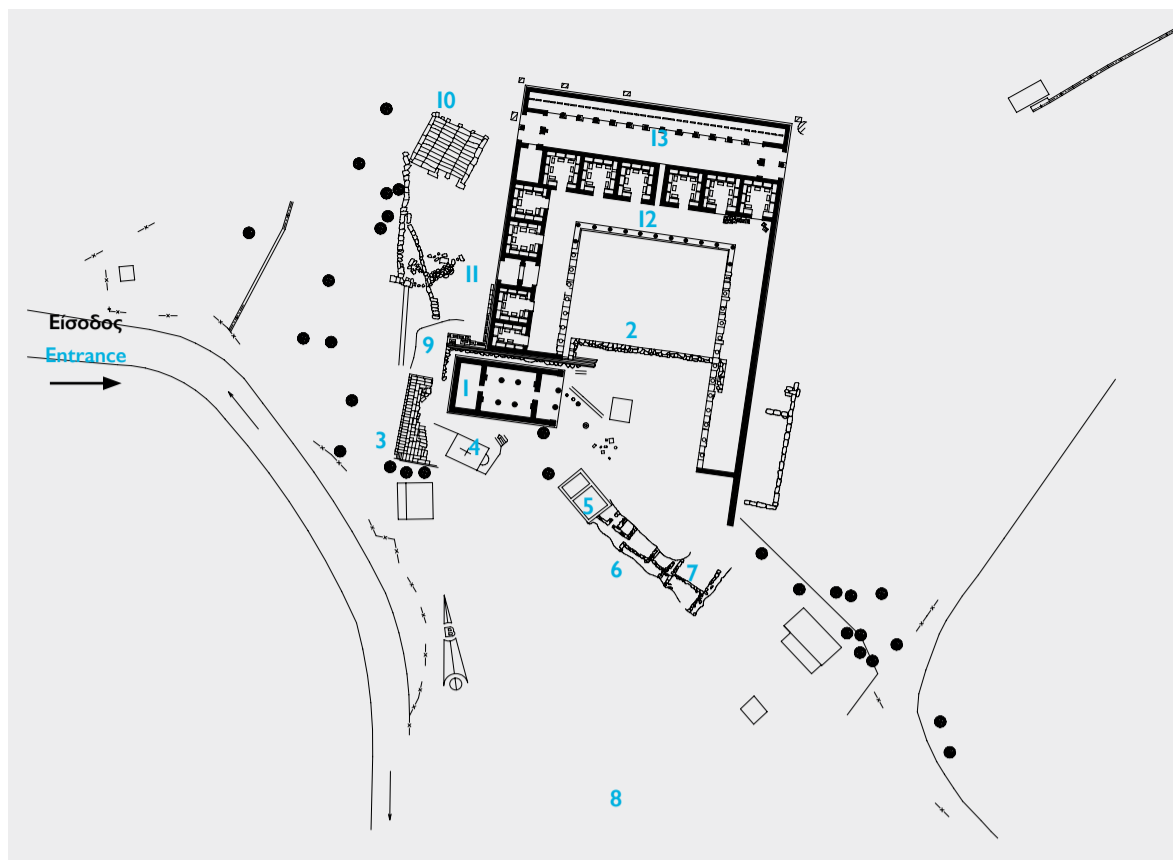
Κέντρο της λατρείας στο ιερό της Βραυρώνιας αποτέλεσε ο ναός της Αρτέμιδος (1), δωρικός εν παραστάσι με οπισθόδομο ή άδυτο, ο οποίος οικοδομήθηκε στο α΄ μισό του 5ου αι. π.Χ. στη θέση του κατεστραμμένου από τους Πέρσες παλαιότερου ναού (6ος αι. π.Χ.).

Ανατολικά του ναού, γύρω στο 500 π.Χ., κατασκευάστηκε πολυγωνικός αναλημματικός τοίχος, πιθανώς για την πραγματοποίηση ειδικών τελετών (2).

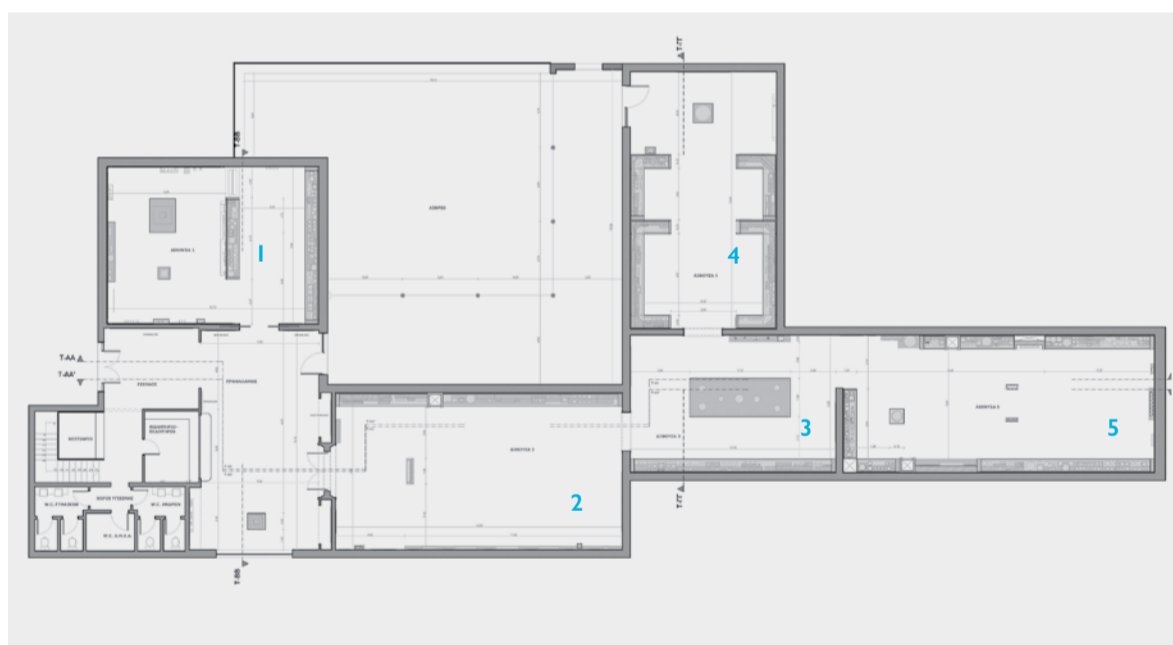
Σύμφωνα με το μύθο, η Ιφιγένεια, κλειδούχος ιέρεια της Αρτέμιδος, λατρευόταν στο ιερό ως χθόνια ηρωίδα. Πυρήνα της λατρείας της αποτέλεσε ο μυθικός τάφος, το «κενήριον», στη βόρεια πλαγιά του λόφου της Βραυρώνιας (6). Είχε τη μορφή σπηλιάς με διάφορα κτίσματα στο εσωτερικό της και χρονολογείται περί το 700 π.Χ. Στα κλασικά χρόνια ιδρύθηκε ένας μικρός ναός, που ταυτίστηκε με το Ηρώο της Ιφιγένειας (5), και ένα μεγαλύτερο κτίσμα, που ονομάστηκε Ιερά Οικία (7).

Η στοά (12), ένα πώρινο εκατόμπεδο οικοδόμημα δωρικού ρυθμού, περιβάλλει σε σχήμα Π το μεγάλο διαστάσεων κεντρικό αίθριο του ιερού το οποίο βόρεια, δυτικά και ανατολικά περιβάλλεται από στοές με κιονοστοιχίες, ενώ η τέταρτη προς νότο πλευρά έμενε ανοικτή. Στη βόρεια και δυτική πλευρά της στοάς διαμορφώθηκαν δωμάτια με είσοδο προς την εσωτερική αυλή, τα οποία ήταν εξοπλισμένα με ξύλινες κλίνες και λίθινα τραπέζια. Παράλληλα προς τη βόρεια πτέρυγα της στοάς εκτείνεται στωικό οικοδόμημα (13) με δύο μνημειώδεις εισόδους (πρόπυλα) ανατολικά και δυτικά.

Η τετράγωνη πώρινη γέφυρα του 5ου αι. π.Χ. (10), κοντά στη ΒΑ γωνία της στοάς, σηματοδοτούσε πιθανώς την κατάληξη ιεράς οδού από την Αθήνα στη Βραυρώνα και εξυπηρετούσε τη διέλευση πεζών και τροχοφόρων πάνω από την κοίτη των υδάτων που έρρεαν από την Ιερά Πηγή στον Ερασίνο ποταμό.

1. Ναός Αρτέμιδος **Temple of Artemis**
2. Αναλημματικός τοίχος **Retaining wall**
3. Ανάλημμα **Terrace**
4. Εκκλησία Αγίου Γεωργίου **Chapel of Ayios Georgios**
5. Ηρώο Ιφιγένειας **Heroon of Iphigeneia**
6. Τάφος Ιφιγένειας **Tomb of Iphigeneia**
7. Ιερά Οικία **Priestesses' Residence**
8. Προϊστορική Ακρόπολη **Prehistoric Acropolis**
9. Θέση Ιεράς Πηγής **Site of the Sacred Spring**
10. Λιθινή Γέφυρα **Stone Bridge**
11. Πρόπυλο Στοάς **Propylon of the Great Stoa**
12. Στοά **Stoa**
13. Βόρειο στωικό οικοδόμημα **Northern Stoa**

THE ARCHAEOLOGICAL SITE OF ARTEMIS BRAURONIA SANCTUARY

The Temple of Artemis (1), a Doric temple in antis with an *adyton* at the far end, built in the first half of the 5th c. BC at the site of an older (6th c. BC) temple destroyed by the Persians, was the center of worship at the sanctuary.

East of the temple, a polygonal retaining wall was built around 500 BC, probably for the performance of special rites (2).

According to the myth, Iphigeneia, the priestess of Artemis, was worshipped as a chthonian heroine at the sanctuary. The core of her worship was her mythical tomb, the "cenotaph", on the northern slopes of the hill at Brauron (6). It was shaped like a cave, with various buildings within, and dates to around 700 BC. During the Classical period, a small temple identified as the Heroon of Iphigeneia (5) and a megaron-shaped structure that has been named the Priestesses' Residence (7) were built.

The Stoa (12), a porous *hecatompedon* in the Doric order is shaped like a Π, around the large central atrium of the sanctuary which is surrounded by colonnaded stoas on its northern, western, and eastern sides, while the fourth (southern) side remained open. Along the Stoa's northern and western sides were rooms opening onto the inner courtyard, furnished with wooden couches and stone tables. The Northern Stoa (13), with two monumental entrances (*propyla*) to east and west, lay parallel to the northern wing of the Stoa.

The square Stone Bridge of the 5th c. BC (10) near the northeast corner of the Stoa probably marked the end of the sacred way leading from Athens to Brauron. It was built to facilitate pedestrians and carts over the waters that flowed from the Sacred Spring into the Erasinos River.

THE BRAURON MUSEUM

Vestibule

History of the excavations and anastylosis of the Stoa of Brauron.

Gallery 1

The prehistoric settlements of Brauron and the deme of the Philaidai during the historical period. The monuments in the sanctuary and greater area from the 5th c. BC to the medieval period. The sanctuaries of the deme of Halai Araphenides.

Gallery 2

The Relief of the Gods (the myth relating to the establishment of the sanctuary). Votive reliefs. Exhibits (e.g. krateriskoi) connected with ritual acts in the sanctuary and with various qualities of the goddess (goddess of fertility, Tauroposlos, Hecate, Mistress of Animals, Huntress).

Gallery 3

Votive-offerings to the goddess as the protectress and nurse of children.

Gallery 4

Votives related to the goddess's functions (protectress of women, marriage, adolescents, and handicrafts). Marble altar. Wooden objects from the excavations in the sanctuary. Votives unrelated to the goddess's various qualities (symposium vessels, clay figurines).

Gallery 5

Exhibits from the municipalities of Mesogaia (Paiania, Koropi, Markopoulo, Porto Rafti).

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΒΡΑΥΡΩΝΙΑΣ

Προθάλαμος

Ιστορία των ανασκαφικών ερευνών και η αναστήλωση της στοάς της Βραυρώνιας.

Αίθουσα 1

Οι προϊστορικοί οικισμοί της Βραυρώνιας και ο δήμος των Φιλαϊδών κατά τους ιστορικούς χρόνους. Τα μνημεία του ιερού και της ευρύτερης περιοχής από τον 5ο αι. π.Χ. έως τα μεσαιωνικά χρόνια. Τα ιερά του δήμου των Αλών Αραφηνίδων.

Αίθουσα 2

Το Ανάγλυφο των Θεών (ο μύθος που αφορά στην ίδρυση του ιερού).

Αναθηματικά ανάγλυφα.

Εκθέματα (π.χ. κρατηρίσκοι) που σχετίζονται αφ' ενός με τα λατρευτικά δρώμενα που ελάμβαναν χώρα στο ιερό και αφ' ετέρου με τις υποστάσεις της θεάς (θεά της γονιμότητας, Ταυροπόλος, Εκάτη, Πότνια θηρών, Κυνηγέτις).

Αίθουσα 3

Αφιερώματα στη θεά ως προστάτιδα των παιδιών και κουροτρόφο.

Αίθουσα 4

Αναθήματα που σχετίζονται με τις υποστάσεις της θεάς (προστάτιδα των γυναικών, του γάμου, των εφήβων και της χειροτεχνίας).

Μαρμάρινος βωμός.

Ξύλινα αντικείμενα από τις ανασκαφές του ιερού.

Αναθήματα που δεν σχετίζονται με υποστάσεις της θεάς (αγγελία συμποσίου, πήλινα ειδώλια).

Αίθουσα 5

Εκθέματα από τους δήμους της Μεσογαίας (Παιανία, Κορωπί, Μαρκόπουλο, Πόρτο Ράφτη).